O P I S

Kolekcji

Dworow, Rezydemcji, Zamkow

i

Budowli Zabytkowych

w

P O L S C E

M. Jalowiecki

tom 4

1.074 . WILNO . Widok z gory zamkowej
Na pierwszym planie szczatki murow gornego zamku nastepnie od lewej ku prawej stronie nad brzegiem Wilji palac Klementyny z hr Potockich Ordynatowej hr Tyszkiewiczowej z Birz. obok w sasiednim domu nalexacym do Ignacego Parczewskiego z Czerwonego dworu mieszkal w latach 1913-15 autor niniejszej kolekcji , czlonek dyrekcji / komisji szacunkowej Wilenskiego Banku Ziemskiego, Marszalek szlahty pow. Swiecianskiego i deputat do Departamentu Heroldji Senatu Rzadzacego Mieczyslaw Jalowiecki / pelne nazwisko Perejaslawski - Jalowiecki / a dalej na drugim planie po prawej stronie Most zielony i kosciol sw. Rafaala fundowany przez Stanislawa Koszczyca pana Na Zamku Miadziolskim, Staroste Zarzyckiego pradziada po kadzieli Autora kolekcji

1.075 RYTRO Ruiny zamku
Ruiny zamkowe polozone w pow. Nowy Sacz woj Krakowskiego. Zamek ten okolo polowy XIII w byl wlasnoscia Piotra Wydzgi kasztelana sadeckiego., wzmiankowany miejednokrotnie w XIV w W r. 1658 juz w runie. Polozony na stromym wzgorzu na przwym brzegu Popradu . Zachowane resztki kamienne jednej baszty dwuch murow .od wschodu. zachowane z fragmentem portalu . Trzy slady fosy

1.076 WIELOGLOWY Fragment dworu / alkierz / polozonego w pow. Nowy Sacz wojew. Krakowskiego zbudowanego w XVII w. Dwor drewniany prostokatny wyprawiony z alkierzami na naroznikach . Dach lamany polski
W sasiednim kosciele parafialnym pow w. Wniebowziecia N.M.P. wzniesionym w r. 1318 a przebudowanym w pierszej pol. XVIIw znajduje sie.

1 Trzy plyty nagorbkowe z herbami Abdank, Stary Kon, Topor oraz napisem nieczytelnym zapewne z XV w.

2. Dwie tablice Marmurowe : Jana Wielogowskiego / zm 1611/ i Adama Wieloglowskiego/ zm 1645 /

3. Dwie Epitafje: Andrzeja Kawieckiego z Dabrowy / zm 1678 / i Szczepana Wieloglowskiego / zm 1736

Na cmentarzu koscielnym grobowiec Wincentego Wyszkowskiego kamienny klasycystyczny.

1.077 . STARY SACZ Kosciol i klasztor Klarysek ufundowany w r. 1280
przez blog. Kinge . Pierwszy zapene drewniany poswiecony 1285
obecny murowany konsekrowany 1332 pod wezwaniem S. Trojcy / pierwo-
tny pod wezwaniem sw. Klary
Klasztor pierwotnie podobno skladajacy sie z szeregu domkow w
obrebie murow klasztornych obecny wzniesiony w r. 1601-5 przez
Jana de Simoni murarza krakowskiego
W kosciele S. Trojcy epitafje marmurowe:
1. Stefana Lipskiego / zm 1627 /
2. Jana Lipskiego / zm 1631/
3 Samuela Lapki / zm 1643 /
W klasztorze w kaplicy Sw Kingi znajduje sie dawne Jej grobowiec
przed beatyfikacja / oraz pamiatki po bl Kindze:Intaglio z amety-
stu wprawione w pierscien ,trzon kosciany kindzalu, Trzon Pieczeci
lyzeczka z ametystu w trzonku srebrnym, psalterzyk z konca Xlllw.

1078. WIES WOLA MAKOLSKA pow. Lowicki.
Na rycinie typowa chalupa lowicka z pierwszej polowy XlX w.

1.079 BYKI Ruiny zamku polozonego w pow. Piotrkowskim
Zamek wzniesiony w XV w przez Jaxa Bykowskich pierw otnie Go-
tycki o czterch wiezach przebudowany w r.1604. zrujnowany i
odrestaurowany przed r. 1847. Zniszczony przez moskali w czasie
pierwszej wojny swiatowej czesciowo odresta urowany znisznony
powtornie w czsie drugiej wojny swiatowej. Podobno zabezpieczony
w latach 1946-48.
Na wizerunku baszta bedaca najstarsza czescia zamku.

1.080 PIOTRKOW Kosciol farny pod wezw Sw Jakuba.
Mial powstac z fundacji Piotra Wlasta w Xllw. wzmiankowany w
3. 1349 Obecny pochodzi z XlV-XV w.

W kosciele portret kamienny Andrzeja Nowakowicza zm 1689 r. Epitafia marmurowe : Marcina Kobeleckiego / zm 1631/ Zofji Galokowskiej / zm 1636/ Grzegorza Sochowicza / zm 1643 Jana Liwskiego / zm 1643 / , Alberta Trzebuchowskiego / zm 1701/ Andrzeja Lozy- Dubalskiego zm 1757 / Tomasza Swaitkowskiego zm 1829. Nagrobek Adeli z Szerszenskich Burchard / zm 1879/ Tablica marmurowa z nadaniem dla kosciola przez Andrzeja Szydlowieckiego z r. 1549. oraz tablica marmurowa z opisem najazdu szwedow po r. 1657.

1.081 WILNO Widok z Gory zamkowej
Na pierwszym planie szczatki murow gornego zamku nastepnie od lewej ku prawej stronie nad brzegiem Wilji palac Klemenryny z hr Potockich Ordynatowej hr Tyszkiewiczowej obok w sasiedniej kamienicy nalezacej do Ignacego Parczewskiego z Czerwonego Dworu zmieszkiwal w latach 1913-15 autor ninejszej kolekcji Czlonek Dyrekcji Wiln. Banku Ziemskiego / Komisji Szac. / Prezes Komitetu Rolniczego Wil. Tow. Roln. Marszalek Szlachty pow. Swiecianskiego i Deputat do Departamentu Heroldji do Komisji Wywodow Szlachty gub Kowieskiej i Wioenskie. a dalej na drugim planie po prawej stronie Most zielony i kosciol Sw. Rafaala fundowany przez Stanislawa Koszczyca , pana na zamku miadziolskim , Staroste Zarzyckiego pradziada po kadzieli Autora niniejszej kolekcji

1.082 DUKLA Dobra polozone w okolicy Rymanowa w poblizu granicy czeskiej. Wlasnosc hr Mecinskich . Zamek sklada sie z trzech czesci oddzielonych od siebie waskiemi przejsciami. Budynek srodkowy prrze duga wojna swiatowa po zniszczeniach uczynionych przez moskali byl juz niezamieszkaly . Jeden z bocznych budynkow sluzyl za mieszkanie dla administracji , w drugim budynku mieszkala wdowa Wanda hr Mecinska. Zamek w Dukli posiadal bogate zbiory i obrazy miedzy innemi plotna : Ribery, Guido Reni, Le Lorenza, Reniego portrety Angeliki Kaufman.

Niektore obrazy jak portret Heleny ze Stadnickich hrMecinskiej dzielo Angeliki Kaufman i Sw Jana Chrzciciela pedzla Ribery zna znalazly sie w Warszawskim Muzeum Narodowym . W zamku znajduje kaplica fundacji Marji Anieli z hr Mniszchow hr Bruhl z pieknym marmurowym sarkofagiem
Z opowiesci p. Rose Bali, ktora goscila w Dukli przed ostatnia wojna.

1.083. LOBZOW Dobra polozowne w pow Nowogrodzkim , dawniej w gub Grodzienskiej
Ongis Stanowily czesc klucza Dereczynskiego Kniaziow Polubinskich od ktorych droga wiana przeszly na Sapiehow. Z olbrzymich wlosci po konfiskatach moskiewskich dwa majatki Lobzow i Kobryn pozostaly jedna w rekach kniaziow Polubinskich.
Dwor pochodzi z lat 1700. Rozlegly park otacza dwor .
W parku kaplica w ktorej znajdywal sie portret kniazia Jana Polubinskiego wojewody parnawskiego. Od kniaziow Polubinskich Lobzow przeszedl droga spadku na Ksiecia Tadeusza Giedroycia ozenionego z Anna z Szostakowskich . S.p. Taduesz ks Gierdoyc przechowywal cenne dokumenty jak listy krolewskie oraz dokumenta dotyczace blogoslawionego Michala Giedroycia 1425-1485/
Syn Tadeusza Michal Giedroyc emigrowal po drygiej wojnie swiatowej do Anglji gdzie obecnie wraz z Matka przebywa.

1084 SKOMLIN Dobra polozone w pow Wielunskim w zapadlej czesci tego powiatu przylaczonego do wojew. Lodzkiego w poblizu dawnej granicy niemieckiej. Wlasnosc Bakowskich . Ostatnim dziedzicem byl Ignacy Bakowski wychowaniec Politechniki Rygskiej filister korporacji Arkonji, ozeniony z Kaziemiera z Taczanowskich.
Na rycinie spichlerz zabytkowy z polowy XVlllw.

1085. ZBIJEWO Dobra polozone na Lesnych Kujawach w okolicy Chodecza
Zbijewo od 400 lat bylo w posiadaniu rodziny Ujazdowskich z ktorych ostatnia z Ujazdowskich poslubila Stanislawa Zaborowskiego. a corka jej Julia wyszla zamaz za Dr Wladyslawa Matlakowskiego. Zbijewo w r. 1901 zostalo sprzedane kazimierzowi Jerzmanowskiemu / utracjusz i pijak / od Jerzamowskiego zostalo nabyte przez Racieckich, wreszcie ostatnio bylo wlasnoscia Reinharda.

1086 GLAZNOW Dobra polozone w pow Kutnowskim.
Glaznow byl zaliczony do jedengo z najbardziej wzorowych gospodarstw na obszarze Krolestwa. Wlasciciel i wzorowym gospodarzem byl Wladyslaw Kiejstut Matlachoski syn Dr Wl. Matlachowskiego i Julji z Zaborowskich ze Zbijewa.
Slawna byla w Glaznowie stadnina koni pelnej krwi i gospodarstwO buraczane. oraz wysoka produkcja rolna.

1087 ZAHORCE Dobra polozone w Mlp wsch.
Hr Tarnowskich

1088 MILKI Dobra polozone w pow. Dzisnienskim ziemi wilenskiej.
Dawniej nalezlay do dobr Jundzillowskich . Od Jundzillow nabyl Milki okolo 1860 roku Walerjan Kopanski

1089. SUPRANOWKA Dobra polozne w woj. Tarnopolskim niedaleko granicy rosyjskiej w Podwoloczyskach.
Dom rodzinny poetki Kazimiery Zawistowskiej. Wlasnosc Marji z Zawistowskich Kozminskiej je corki

1090. PRZEWOZIE Dobra polozne w pow Stanislawowskim
Dwor zapewne z poczatkow XIX w. Dawna drewniana czesc dworu byla lesniczowka z czasow Jana III Sobieskiego
Wlasnosc do ostatnich czasow rodziny Scazighinow.

1091 ZALUCZE Dobra polozone w wojew. Stanislawowskim Mlp Wsch. Dwor z koncz XlX w. Wlasnosc Henryka Krzysztoforowicza ozenionego z Wikoryna z Zawadzkich

1092. POHORCE Dobra polozone w Mlp. Wsch. Dwor z drugiej polowy XlX w. Ostanim wlascicielem byl Jan hr Tarnowski ozeniony z Anna z hr Dzieduszyckich.

1093. NOWOMALIN Dobra polozone na Wolyniu w okolicach Ostroga wolenskiego Juz w XlV w. istnial tu zamek starozytny ktory w poczatkach XV w. rozszerzyl i przebudowal ks Swidrygiello jako zamek mysliwski Polozony naowczas w okolicy kesistej rzadko zaludnionej nazywal sie wowczas " Gluche ". Pozniej przez kilka wiekow nalezal do kniaziow Jelomalinskich i wowczas otrzymal swa obecna nazwe
Z reka ostatniej Jelomal9nskiej droga posagu przeszedl zamek w XVIII na marszalka Sosnowskiego.. W XlX w. jego wlascicielem byl rzezbiarz hr Oskar Sosnowski pozniej nalezal do hr Chodkiewiczow wreszcie droga posagu z reka Anny Chodkiewiczowej zameznej za Dominikiem Dowgialla z Siesik przeszedl na Dowgiallow Dawny zamek czesciowo z zachowaniem pierwotnych murow przebudowali Jelomalinscy w koncu XVll w na palac barokowy ktory ulegl dalszej przebudowie w XVlll w. Przed p pierwsza wojna swiatowa nalezal do najokazalszych rezydencji magnackihh na Wolyniu. Wewnatrz miescilo sie archiwum rodzinne Dowgiallow i poprzednich wlascicieli Nowomalina.byla tam bibljotek, galeria obrazow wsrod ktorych byl oryginal Geuza oraz kilkadziesiat porteretow rodzinnych z nich 35 w duzym salonie, ponadto duzo obrazow wloskich starozytne stylowe meble,wiele rzezb Oskara Sosnowskiego. i roznych pamiatek rodzinnych. Wrzystko zostalo doszczetnie zniszczone przez hordy bolszewickie w latach 1918.Pozostaly tylko gole sciany palacu powyrywano nawer drzwi i okna. Pod palacem kilku pietrowe piwnice Ostanim panem na Nowomalinie byls syn Dominika Karol Dowgiallo oficer Pulku Ulanow Krechowieckich kawaler orderu Virtuti Militari ozeniony z Zofja z hr Potulickich. Karol Dowgiallo wywieziony wglab Rosji zginal a Zona jego Zofja zginela w czasie nalotu bombowcow niemieck na Warszawe, razem z Ciotka swoja Maria hr Przezdziecka.

1094. MIEDZRZECZ OSTROGSKI . Cerkiew wolyn.
Cerkiew ta nalezy do najwiekszych osobliwosci wrchitektonicznych Wolynia jako najlepiej zachowana w swoim pierwotnym charakterze kombinacja stylu gotyckiego z bizantyjskim. a rownoczesnie byla typowym kosciolem obronnym.
Zamek tutejszy i stojaca w jego murach cerkiew juz w XlV w. ale d doba powstania jest nieznana. Wowczas zamek nalezal do ks Ostrogskich. Cerkiew przebudowano za czasow ks Aleksandra Ostrogskiego w koncu XVl w.. W ikonostasie cudowny obrqz M. Boskiej w srebrenej szacie zabierany niegdys na wyprawy wojenne przez [illegible] ks Ostrogskich koronowany w r. 1779 koronami nadeslanemi przez Papieza Benedykta XlV.

1095 URWENNA Gospoda polozona przy trakcie wolynskim.
Typowa budowa z konca XVlll w. W owym czasie nalezala do [illegible] dobr rodziny Podhorodenskich rozparcelowanych przez rzad moskiewski w r. 1879.

1096. LIDZBARK Palacyk letni biskupow Warmijskich pol. na Warmji
Przebudowany przez Biskupa Warmijskiego Ignacego Krasickiego ktory rzadzil djecezja od r. 1766 do r. 1795 a po nim dobra biskupie wraz z palacykiem zajal ks Karol v. Hohmmzollern.

1097 JURKOWY MLYN za czasow pruskich dawna domena niemiecka. Dwor z pierwszej polowy XlX w. Kto byl ostatnim wlascicielem nie moglem odszukac.
Za rzadow t zw. polski ludowej dwor przerobiono na uniwersytet ludowy gdzie uswiadamiaja i ucza zbrodni klamstwa, tchorzostwa i przekupstwa nowi wladcy naszej nieszczesliwej ziemi

1098. SMOLAJNY Palacowa brama wjazdowa do palacu w pow Lidzbarskim na Warmji.
Brama i Palac ktorego na wizerunku nie widac wzniesiony w koncu XVlll w. przez wlasciciela niemca barona ktorego nazwiska nie zdolalem odszukac.

1

1099 ROWNE Na Wolyniu.

Oranzeria palacowa w Rownem nalezacym do ks Lubomirskich wzniesiona zapewne w pierwszej polowie XVlll w.

1100 WILNO

Widok na kosciol ks.ks. Misjonarzy

1101 PODWORYSZKI Majatek polozony w pow Lidzkim z Wilneskiej

Dwor wybudowany wedlug projektu architekta Stefana Narebskiego w r 1929-30 .

Podworyszki stanowily folwark dobr Goscienickich nalezacych do Romana Rymszy. Droga wiana pszeszly za reka corki na meza Tadeusza Kiersnowskiego znanego adwokata wilenskiego.

1102. TURWIA Dobra polozone w pow. Koscianskim w Wlkp.

Palac zbudowany przez generala Dezyderego Chlapowskiego ozenionego z Gutakowska. General Dezydery Chlapowski byl jedna z najswiatlejszych postaci doby Napoleonowskiej i pozniejszej. byl tez jednym z naj-zacniejszych ludzi.

Jako mlody czlowiek sluzyl pod Napoleonem i byl blisko zwiazany z jego osoba najpierw jako paz Cesarzowej Jozefiny potem jako ofcier ordynansowy cesarza wrescie jako dowodca regimentu slawnych Polskich Lansyerow.

Za mlodu znany byl jako najpazy jezdziec swoich czasow.

Porzucil sluzbe francuska kiedy Napoleon poswiecil sprawe Polski.

W latach 1830-31 przylaczyl sie do powstania Listopadowego i chociaz byl szwgarem W. ks. Konstantego regenta Polski nalezal do najbardziej smialych i brawurowych zolnierzy wojska Polskiego.

Po wojnach gen Chlapowski studjowal w Anglji najnowsze metody uprawy rolii wprowadzil je do Polski. Jego majatek stal sie wzorowa szkola la rolnicza. Gdy w r. 1848 Rzad Pruski wprowadzil ustawe o zniesien' panszczyzny dla polskich prowincji projekt jej opracowali swpolnie gen Chlapowski i Jozef Morawski. Podzial byl tak sprawiedliwy ze z' woleni byli jak wlasciciele ziemscy tak i chlopi.

Ostatnim panem byl Zygmunt Chlapowski oz z Tekla z Morawskich

1102 KOPASZEWO Dobra polozone w pow. Koscianskim Wlkp
Dwor z pierwszej polowy XIX w otoczony pieknym parkiem palac
wedlug projektu i budowy architekta Augustyna Denizota
Nalezal do Kazimierz Chlapowskiego ozenionego ze swoja kuzynka
chlapowska. Brat Kazimierza Henryk ur. w 1832 r w Turwi ozenil sie
w 1862 z Helena Modrzejewska swiatowej slawy aktorka zmarla
w r. 1909 w swej wili na Bay Island w Kalifornji.
Syn Kazimierza Miczyslaw Chlapowski ozeniony z Wanda z hr Potworowskich z Goli ostatni pan na Kopaszewie znakomity rolnik i
dzialacz na polu rolnictwa zginal smiercia meczenska rostrzelany
przez hitlerowcow w r. 1939.

1103 TURWIA patrz na poprzedniej 344 stronicy /

1104 TARNOGORA Dobra polozone w wojew Lubelskim
Wlasnosc hr Skarbkow. Ostatnim wlascicielm byl Pułkownik Stanislaw
hr Skarbek -
Palac

1105 GNOYNO. Dobra polone w pow Buskim ziemi Kieleckiej
Dwor zbudowany w pol XVI w przez Woyszykow- Gnoyenskich rozbudowany w XVIII oraz ostatnio w XIX w. Polozony na wzgorzu ze sladami fosy i walow otoczony obszernym parkiem czesciowo wycietym
przez bolszewikow w r. 1945.
Kosciol parafjalny wspomniany 1326,1470,1598 murowany 1677
wielokrotnie reaturowany
W Kosciele epitafia Floriana i Salomei oraz Wiktorji z Krakowskich
Borzykowskich wystawiona przez syna i meza zmalych Stanislawa
Lodzia Borzykowskiego w r. 1762.
Ostatnim wlascicielem byl Gabriel Luniewski Prezes Dyrekcji
Glownej T. Kr. Z. ozeniony z Zofia z Pohoreckich.

1106. SZANIEC Dobra polozone w pow. Buskim ziemi Kieleckiej
Dawny Dwor zbudowany prawdopodobnie w latach 1580-1609 z fundacji Padniewskich , renesansowy wielokrotnie restaurowany m opustoszalyokolo r. 1819 otoczony resztkami parku obok dworek wzniesiony kosztem Jana Olbrycha Szanieckiego przed rokiem 1881.
Parafia istaniala 1396. Obecny kosciol z fundacji Krzeslawa z Kurozwek biskupa Kujawskiego
W kosciele epitafium kamienne ks Krzysztofa Wolskiego zm 1634

1107 SZYDLOW Zamek w pow Buskim ziemi Kieleckiej.
Zamek byl wzniesiony przez Kazimierza W. okolo polowy XlV wieku
Po porzarze odnowiony 1528. Ponownie zniszczony pozogami 1630, 1635
Odnowiony 1727 . Glowny budynek zamkowy widoczny na rysunku
W r 1789 byl juz w stanie ruiny . W XlX w zamieniony na stajnie i wozownie

1108 MOKRSKO GORNE Ruiny zamku w pow Buskim z. Kieleckiej.
Zamek pierwotnie wzniesiony przez Jelitczykow zapewne Klemensa z Mokrska , kasztelana radomskiego i jego syna Floria podstolego krakowskiego. Rozbudowany 1535 na okazala rezydencje przez Piotra Kmite Marszalka wielkiego koronnego, wojewody sandomierskiego
Zniszczony w koncu XVlll lub poczatku XlX w.
Polozony na sztucznym wzniesieniu otoczony fosa wsrod podmoklych lak w kolanie Nidy naprzeciwko ruin zamku Sobkow / po drugiej strony rzeki.
Kto byl ostatnim wlascicielem ?

1109. SLADKOW DUZY Dobra polozone w pow. Buskim z. Kieleckiej
Palac wzniesiony 1680, przebudowany w koncu XVlll w.Zniszczony w czasie wojny w latach 1939-45.
Otoczony parkiem krajobrazowym. Po nad gzymsem kartusze z herbami Suchekomnaty i Sulima. W pozostalych wnetrzach sufity w sali balowej i gabinecie. kilka kamiennych kominkow z bogata dekoracja
Kto byl ostatnim wlascicielem ?

1110. ZBOROW . Dobra polozone w pow Buskim ziemi Kieleckiej
Dwor wzniesiony pierwotnie przez Zborowskich lub Tarnowskich w koncu XVll lub poczatkach Xlll w. przebudowany na obecny palac w r. 1803 otoczony obszernym parkiem krajobrazowym.
W salonie , jadalni i gabinecie subraporty z ornamentacja.
Po na wejsciem frontowym plaskorzezba Matki Boskiej z Dzieciatkiem.
Nie odszukano danych kto byl ostatnim wlascicielem.

1111. PROMNIK Dobra polozone w pow. Kieleckim.
Dwor z drugiej polowy XVlll wieku pozniej przeksztalcony, murowany , tynkowany Dach lamany polski gontowy.
Pozostalosci zalozenia parkowego ze stara lipa przy frontowym narozniku dworu.
Nazwisko ostatniego wlasciciela nie ustalone.

1112. RADZANOW Dobra polozone w pow. Buskim ziemi Kieleckiej . Dwor zbudowany w koncu XVlll w. parterowy, podpiwniczony , murowany Dach lamany polski gontoey. Park krajobrazowy. Od polnocy aleja biegnaca w podkowe po bokach aleje lipowe.
Nazwiska ostatniego wlasciciela nie ustalono

1113. TARNOSKALA Dobra polozone w pow. Buskim ziemi Kieleckiej
Dany zespol palacowy wzniesiony w koncu XVlll w przez Tarnowskich klasycystyczny polozony na wzgorzu wsrod obszernego parku i o ogrodu owocowego obecnie w duzej mierze zniszczonych . Zespol zlozony obecnie z trzech, pierwotnie czterech pawilonow usytuowanych z czterech stron kolistego dziedzinca z frontu do niego zwroconych polaczonych prawdopodobnie niegdys ze soba arkadami galerjami. Pawilony murowane z kamienia w rzutach prawie kwadratowych jednopietrowe. Wspaniale wewnatrz dekorowane .
W pawilonie przedstawionym na rysunku sciany rozczlonkowane pilastrami
Wrzystko obecnie zostalo zburzone i zdeformowane przebudowa dokonana przez rzady komunistyczne.

W jednym miesci sie obecnie szkola , gdzie mlode pokolenie " chamow " bedzie dojrzewalo w komunistycznej cieplarni
Nazwisko ostatnich panow na Tarnoskale ?

1114. WIDUCHOWA Dobra polozone w pow. Buskim ziemi kieleckiej
Dwor zbudowany w r. 1620 przez dziedzica Majkowic i Widuchowej Mikolaja Krupke, Restaurowany w pocz. XX w. Otoczony ogrodem krajobrazowym poznorenesansowym. Dwor Jednopietrowy podpiwniczony. Dach czterospadowy gontowy
Nazwiska ostatnich wlascicieli nie ustalono

1115 WOLKA KLUCKA Dobra polozone w pow. Kieleckim.
Dwor - dawny palacyk mysliwski nalezacy do Kollatajow. Wzniesiony przez Eustachego Kollataja okolo 1830 r.
Pozno klasycystyczny, niski dach czterospadowy W salonach frontowych pozostalosci gzymsow oraz ozdobne drzwi.
Nazwiska ostatnich dziedzicow nie ustalono.

1116. LAGIEWNIKI Dobra polozone w pow. Buskim ziemi kieleckiej.
na rycinie dawny spichlerz dworski zbudowany w pocz. XiX w.
Nazwiska ostatnich wlascicieli nieustalono

1117 BODZENTYN Miasteczko i dobra polozone w pow Kieleckim
Zalozone w polowie XlX w. przez Bodzente z Rodu Porajow bpa Krakowskiego
Ruiny zamku biskupiego widoczne na rysunku. Pierwotny zamek wzniesiony przez biskupa Florjana z Mokrska przebudowany przez biskupa Franciszka Krasickiego w XVl w. na okazala renesansowa / 1586 przebudowa prowadzona przez wlocha Jana Balcera
Pozniej rozbudowany przez biskupa Piotra Gembickiego w pol XVlll wedlug projektu i nadzoru architekta wloskiego Jakoba Fontany.
Zamek polozony na stromym brzegu Psarki popadl w Ruine w XlX w

1118. PODZAMCZE PIEKOSZOWSKIE . Dobra polozone w pow Kieleckim
Palac wzniesiony przez Tarlow w latach 1645-5o/ zapewne wedlug projektu i przy pomocy architekta wlocha Tomasza Ponciniego.
Palac zniszczony przez moskali w czasie pierwszej wojny swiatowej popadl w ruine.
Wlasnosc rodziny hr Zamoyskich.
Ostatnia Pania na podzamczu byla Jej Krolewska Wysokosc Karolina z ks Bourbon i obojga Sycylji hr Zamoyska.

1119 PODZAMCZE CHECINSKIE Dobra polozone w pow. Kieleckim.
Dwor dawny - staroscinski z fundacji Jana Branickiego starosty checinskiego w latach 1630- 57 gruntownie odnawiany i przekształ cany. Polozony na nieznacznym tarasie opadajacym szkarpa ku poludniowi w strone dawnego parku obramowanego staremi lipami.
Ku poludniowi wybiega aleja kasztanowa poprzedzona piekna wjazdowa brama poznorenesansowa.
Nazwiska ostatnich dziedzicow nie ustalono.

1120 BOLMIN Dobra polozone w pow. Kieleckim
Dwor z XVl w. przekształcony w drugiej polowie XVll w murowany z kamienia czesciowo z cegly. Zniszczony przez moskali w pierwszej [illegible] wojnie swiatowej. Obecnie w ruinie.
Ostatnim dziedzicem Bolmina byl Alfons Paszowski ozeniony z Halina z Reklewskich
/ patrz rowniez opis Bolmina pod no "42.

1121 S-ty KRZYZ Kosciol i dawny klasztor Benedyktynow pol w ziemi kieleckiej.
Opactwo Benedyktynow na Lysej Gorze zalozone w pierwszej polowie Xll w. z fundacji Boleslawa Krzywoustego. Rozbudowane w XlV w. przez Kazimierza W. . Spalone w r. 1459 przebudowna w pol XV w z fund cji Kazimierza Jagielonczyka i Zbigniewa Olesnickiego ze wzniesieniem obecnych kruzgankow.. L614-30 dobudowana

kaplica Olesnickih.
Klasztor rozbudowany przez Opata Stanislawa Sierakowskiego 1645. restaurowany 1700.
W porzarze 1777 apalony. Kosciol odbudowany 1781-9 przez mistrza murarskiego Dominika Pucka wedlug planow budowniczego zakonnego Stefana Werenera ukonczony 1789 przez budowniczego Jozefa Janowicza
Po kasacie 1817 r. z[illegible]budynki klasztorne adoptowane od 1825 r na wiezienie Przebudowa w XlX - XX w.
Po porzarze 1915 zniesiona wieza koscielna. Po skasowaniu wiezienia 1945 i wyburzeniu dobudowek oddano czesc klasztoru O.O Oblatom
Roslegly zespol murowanych zabudowan zajmuje wschodni kraniec otoczonego Puszcza Jodlowa szczytu Lysej Gory opadajacy stromo ku polnocu i pludniowi " krolewska droga " do Nowej Slupi zas lagodnie ku wschodowi ku zachodowi skad dojazd do Kielc.

1122. BRZEZIE Dobra polozone w pow Jedrzejowskim ziemi Kieleckiej. dawna rezydncja dobr Wodzislawskich nadanych Zadorom z Brzezia pod Bochnia w r. 1370., ktorzy przybrali nazwisko Wodzislawskich a potem Lanckoronskich. Palac zapewne wystawiony na miejscu dawnego zamku przez Jana Lanckoronskiego lowczego sandomierskiego w r. 1561 Po pozarach palac wielokrotnie przeksztalcany i uproszczony obecnie bezstylowy.
Dawny dwor z konca XVlll w murowany parterowy kryty wysokim czterospadowym dachem.
Ostatnim wlascicielem byl Wladyslaw Bogusz.

1123. SOBKOW Dobra i osada w pow. Jedrzejowskim ziemi Kieleckiej
Ruiny Fortalicji i palacu
Fortalicja wzniesiona przez Stanislawa Sobka 1560- 70 . W wieku XVlll przeksztalcona przez Szaniawskich na palac.
Obszerny prostokatny majdan zamkowy zamkniety pierwotnie z czterech stron murem obronnym z basztami w czterech naroznikach
Palac zbudowany na pozostalosciach dawnego zamku [redacted] w

okolo 1700 r. posrodku majdanu fortalicji na pozostalosciach dawnego zamku. W poczatkach XlX wypalony popadl w mmmmm ruine. W elewacji wschodnio poludn. z r. 1800 ryzalit za literami Stanislawa Szaniawskiego krajczego koronnego i jego zony Anny z Kluczewskich.
Nazwisko ostatniego wlasciciela nieustalone.

1124. KOWALE PANSKIE Dobra polozne w pow Tureckim woj Poznanskiego / do 1837 woje Lodzkiego /
Dwor murowany kryty gontem lamany polski
Kosciol sasiedni parafialny wzniesiony przez jednego z poprzednich wlascicieli nosi na froncie napis " NIESMIERTELNEMU - smiertelny"
Dwor wraz z resztowka i pieknym sadem nabyli w r. 1935 bracia Skowronscy ktorzy byli potomkami osiadlej od wiekow w Kaliskim rodziny , ktora przed paru wiekami przesiedlila sie na Ukraine
Po nawale bolszewickiej Skowronscy wrocili i osiedli w Kaliskim.

11255 GIZYCE Dobra polozone w pow. Wielunskim woj Lodzkiego
Dwor zabytkowy drewniany z dachem lamanym polskim kryty gontem. pochodzi z konca XVll w.
Nazwiska ostatniego wlasciciela nie ustalono

1126. MCHY Dobra polozone w pow. Obornickim woj. Poznanskiego
Dwor z konca XVlll w o zacieciu palacowym
Ostanim dziedzicem byl Jozef Karnicki ozeniony z Irena z Jarochowskich.

1127. WAKA Dobra polozone w Pow Wilenskim niedaleko Wilna.
Pałąc wniesiony w latach 1870- tych przez Marszalka Jana hr Tyszkiewicza wedlug projektu architecta Leandro Marconiego.

Jan hr Tyszkiewicz syn Jozefa Marszalka pow. Oszmianskiego i Anny z Zabiellow ur w Wolozynie pow. Oszmianskim w r. 1851 Dziedzic Waki po ojcu i ordynacji birazskiej po stryju Janie w roku 1851 obrany zostal powiatowym marszalkiem wilenskim

Pomimo swego urzedowego stanowiska bral udzialw demonstracjach 1862r. zostal usuniety ze stanowiska , aresztowany otrzymal rozkaz wyjazdu . Zonaty byl z Izabela z hr Tyszkiewiczow. Syn jego Jan odziedziczyl Wake. zapisal sie jako czlowiek o wielkich walorach moralnych i odznaczal sie wyjatkowa szlachetnoe scia. Bral udzial w wojnie bolszewickiej i byl odznaczony krzyzem Virtuti Militari. Zginal smiercia tragiczna w wypadku samolotowym w r. 1938 osierocajac zone Terese z ks Radziwillow.
Byl to prawdziwy rycerz bez skazy.

1128 SWIACK Dobra polozone w pow Augustowskim ziemi Suwalskiej
Palac wzniesiony w drugiej polowie XVlll wieku przez architekta Jozefa Sacco / zm 1798 /
Ostatniemi panami na Swiacku byli ?

1129 STRYJOW Dobra polozone w ziemi Lubelskiej
Palac wzniesiony Wsrod olbrzymiego parku
Wlasnosc hr Smorczewskich

1130. ZDAZNNA Dobra polozone w ziemi Lubelskiej
Palac wzniesiony w
zburzony przez moskali w czasie pierwszej wojny swiatowej 1914-18
Wlasnosc hr Smorczewskich

1131 **SKORASZEWICE Dobra polozone w pow Gostynskim woj Poznanskiego**
Palac z poczatkow xlx w.
Wlasnosc Sypniewskich. Ostatnim wlascicielem byl Radca Bernard Sypniewski swietny gospodarz i rolnik znany dzialacz spoleczny w Wielkopolsce - ozeniony z Maria z Ponikiewskich

1132 CHLEWISKA Dobra polozone w zie,i Kieleckiek pow. Koneckim Dwor na miejscu starego zamku wzniesiony przez Chlewickich w poznym sredniowieczu na dawnym grodzisku. Rozbudowany w 1605 przez Wawrzyna Chlewickiego . Przekształocony w XVlll-XlX w polozony w koncu wsi nad rzeczka. Budynki podparte na narozach skarpami. Na jednej ze skarp wmurowana tablica na ktorej napis lacinski o odnowieniu starozytnego zamku przez Wawrzynca Chlewickiego w r1605.

Pozostalosci dawnych piwnic zamkowych. Park rozlegly ze stawem. z okazami starodrzewu. W sasiednim kosc par. wybudowanym pierwotnie 1253 nastepnie wzniesionym 1512-1513 przebudowanym w polowie XVlllw i 1776-7. znajduja sie nastepujace grobowce.

Nagrobek Wawrzynca Chlewickiego zm 1613 z kleczaca postacia zmarlego w zbroi z herbami Odrowaz i Prawdzic , Godziemba.

Epitafium Doroty z Labiszyna Latalskiej wojewodzianki poznanskiej zm 1618 zony Wawrzynca Chlewickiego marmurowa z kleczaca postacia zmarlej i herbem Prawdzic. Tablica murowana ku czci Jozefa Potkanskiego kasztelana Radomskiego i jego zony Marianny z okazji odnowienia kosciola w r. 1776 z herbem Brochwicz.

Nagrobek Karoliny z Sapiehow Soltykowej zm 1814 z herbami Soltyk Lis Polota, Pogon

1133. KONSKIE . Dobra polozone w pow Koneckim woj Kieleckiego. Dawny zespol palacowy wzniesiony w polowie XVlllw przez Jana Malachowskiego kanclerz w. koronnego.

Po bokach palacu / skrzydla z ktorych lewe widoczne na rysunku Skrzydla zakonczone pawilonami. Oprocz palacu godne uwagi mmmmmmmo

a . Glorieta, b. Swiatynia grecka,c. Ornazerja d. Altana

e. Domek wnuczkow f. Kapliczki.

W kosciele par pod wezw. Sw Wojciecha i Mikolaja fundacji Jana Odrowaza w1220 r przebudowanym 15520 znajduja sie:

Epitafia Anny z Tworzynek Kempickiej zm 1652 z herbem Jastrzebiec

Nagrobek Anny z Sumina Sierakowskiej zm 1670 z portretem zmarlej

Nagrobek Jana Malachowskiego Kanclerza W. Kor. marmurowy wystawiony 1762.

Plyta na pamiatke zlotych godow Malachowskich.

1134. SKOTNIKI Dobra polozone w pow. Koneckim woj. Kieleckiego. Dwor zbudowany w XVlllw [illegible] Spalony przez moskali 1914 Zachowany po korone murow. Murowany z kamienia i cegly. Piwnice sklepione.
W sasienim kosciele par. pod wezw.Niepokalanego Poczecia . Pierwotny wzniesiony z fundacji Mikolaja Spinka z Bedkowa 1528r.
Na cmentarzu koscielnym pomniki nagrobne z epitafium Jana Chrzc. z Zakliczyna Jordana Generala Wojsk Polsk zm 1812 r.
2. Jozefa Sarjusz Leckiego z Nasiola zm 1840.
Ostani wlasciciel ?

1135. STRYKOWICE GORNE dobra polozone w pow. Koneckim woj Kieleckiego
Dwor z XVlll w czesciowo przebudowany w XX w . Parterowy pod czescia budynku sklepione piwnice. Dach lamany kryty gontem. Ostatki stolarszczyzny z XVlll w.
Ostatni wlasciciel ?

1136. JANOWIEC Dobra polozone w pow Kozienickim wojew. Kieleckiego.
Ruiny zamku wzniesionego przed 1537 r przez Piotra Firleya rozbudowanego przez Andrzeja Firleya pod konic XVllw a nastpenie w pierwszej polowie XVll w przez Tarlow. Zdobyty i spalony przez Szwedow. Odbudowany i przeksztalcony w koncu XVll w przez Jerzego Sebastjana Lubomirskiego Marszalka Wielk Kor. i jego zone Barbare z Tarlow wedlug projektu Tylmana z Gameren. Odnowiony w drugiej polowie XVlll w przez Marcina Lubomirskiego. Od 1783 wlasnosc Mikolaja Piaskowskiego. Od 1803 r opuszczony. 1809 i 1813 spladrowany popadl w ruine.. Od r. 1928 wlasnosc Leona Kozlowskiego. W kilku pomieszczeniach odnowiony. Uszkodzony w czasie dzialan wojennych 1944-45.
Na Wsch. od Zamku na tarasie wzgorza ostatki parku pojedyncze stare drzewa, resztki szpaleru i altany lipowej
W parku figura w formie kolumny z barokowa glowica.

1137. RUSINOW Dobra polozone w pow. Opoczynskim ziemi Kieleckiej
Palac wzniesiony w drugiej polowie XVlll w przez Franciszka Dembinskiego i jego zone Urszule z Morsztynow wedly projektu architekta Franciszka Naxa. Wczesnoklasycystyczny , murowany parterowy z mansarda. W komnatach czesciowo zachowane dawne posadzki i stolarszczyzna. Na froncie hrby Rawicz i Leliwa . Pozostalosci regularnego parku w XVlll w dojazdowa aleja lipowa i szczatkami starodrzewia. Dach mansardowy gontowy
Ostatni wlasciciel ?

1138 OPOCZNO - Starostwo . Dobra pol. w pow. Opoczynskim ziemi Kieleckiej
Dwor wzniesiony w XVll w przebudowany w Xlx w. Murowany parterowy podpiwniczony. Dach czterospadowy lamany z dymnikami
Park o charakterze krajobrazowym z aleja Kasztanowa.
Ostatni wlasciciel ?

1139. ZAMECZEK Dobra polozone w pow. Opoczynskim z Kieleckiej
Ruiny zamku zwanego dawniej Damujowice. W sredniowieczu osrodek dobr Labedziow wspomniany 1354 poswiadczony 1453 Zniszczony w czasie wojen szwedzkich polozony nad Drzewiczka na niewielkim wzniesieniu otoczony fosa i nasypem. Zachowane czesciowo mury mury podziemia, pozostalosci fundamentow oraz kanaly podziemne
Dwor wzniesiony w koncu XVll w przebudowany wXVlll i Xlx w.
Dach lamany Gatowy

Wlasnosc Feliksa Druzbackiego

1140 POPLAWY Dobra polozne w pow. Opoczynskim wojew Kieleckiego
Dwor drewniany czsciowo murowany parterowy wzniesiony w XVlll w
Dach mansardowy, gontowy
Ostatni Wlasciciel ?

1141 PRYMUSOWA WOLA Dobra polozone w pow Opoczynskim z. Kieleckiej
Dwor zbudowany w XVlll w rozbudowany w XlX w. Drewniany konstrukcji zrebowej , tynkowany , parterowy z nadbudowka Dach lamany
Ostatni wlasciciel ?

1142. CHOTOW Dobra polozone w pow. Ostrowskim woj Poznanskiego
Dwor w pierszej pol. XlX w Murowany , parterowy, podpiwniczony tynkowany.
Ostatni wlasciciel ?

1143. SKOROSZOW Dobra polozone w pow. Kepinskim wojew Poznanskiego
Palac wzniesiony w r 1700 jako rezydencja biskupow Wroclawskich Wysoki dach kryty dachowka. W kaplicy kielich barokowy z XVll w.
Ostatni wlasciciel ?

1144. MROCZEN Dobra polozone w pow. Kepinskim woj. Poznanskiego
Palac polozony w Parku wzniesiony 1840-50 Poznoklasycystyczny Pietrowy, podpiwniczony
Ostatni wlasciciel ?

1145. MIELECIN Dobra polozone w pow Kepinskim woj. Poznanskiego. Dwor zbudowany 1786 przez Maslowskich / data budowy na fasadzie / Barokowy, front wschodni. W narozniku dawna kaplica . Czesciowo zachowana stolarka z okuciem. Dach lamany , kryty dachowka
Ostatni Wlasciciel ?

1146. NOSALE Dobra polozone w pow. Kepinskim woj. Poznanskiego. Dwor murowany z r. 1803 / data budowy na fasadzie. Klasycystyczny murowany potynkowany, parterowy z facjatami. Dach mansardowy , kryty dachowka
Ostatni Wlasciciel

1147. JURKOW Dobra polozone w pow Koscianskim wojew. Poznanskiego
Dwor z konca XVlll w. Kajetan Dzierzykraj - Morawski dziad obecnego wlasciciela nabyl te Dobra w polowie Xlx w Od tego czasu Jurkow nalezy do tej starozytnej zasluzonej i szlachetnej rodziny wielkopolskiej. Ostatnim wlascicielem byl Kajetan Dzierzykraj Morawski ostatni ambasador Polski w Paryzu. Minister płnomocny ozeniony z Maria z Turnow

1149. LIPKOW Dobra polozone w pow Warszawskim . Dwor z XVlll w.
Ostatni wlasciciel ?

1150 KRUPE Dobra polozone w ziemi Lubelskiej pod Krqsnystawem.
Palac wzniesiony w XVl i XVlll w.
Ostatni wlasciciel ?

1148. WISZNIEW Dobra polozone w pow Swiecianskim ziemi Wilenskiej wlasnosc rodziny Sulisrwoskich.. Przez malzenstwo Ireny Sulistrowskiej z Janem Karolowiczem uczonym, poeta i muzykiem dobra te przeszly na nazwisko Karlowiczow.

Jan Aleksander Ludwik Karolowicz pochodzil ze starej rozrodzonej szlacheckiej rodziny litewskiej herbu Ostoja.. Przyszedl na swiat dnia 28 Maja 1836 roku w Subortowiczach pod Mereczem w pow Trockim z Ojca Aleksandra Karlowicza i Antoniny z Molochowcow. Ojciec piastowal z wyboru wspolziemian urzedy powiatowe w latach 1828-31. Jan ukonczyl gimnazjum w Wilnie, Uniwersytet w Moskwie oraz studjowal na Uniwersytetach w Heidelbergu i Berlnie. Ozenil sie w rl 1865 z panna Irena Sulistrwoska ze znakomitej rodziny litewskiej. Nie sposob w ktokim artykule szeregu prac z dzieny , ludoznawstwa, Muzyki poezji ktory to wklad w zycie kulturalne Polski ten niepospolity czlowiek wybitny uczony muzyk i poeta. Wklad jest imponujacy. Jan Karlowicz zmarl dnia 14 Czerwca 1903 roku w w[illegible]

1149. LIPKOW Dobra polozone w pow Warszawskim. Dwor z XVlll w
Ostatni wlasciciel ?

1150 KRUPE Dobra polozone w ziemi Lubelskiej pod Krasnostawem
Palac rozbudowany z zamku z XVl wieku i koncu XVlll wieku
Ostatni wlasciciel ?